

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Föredraganden
Kristin Nyström

DOM
2017-10-13
Meddelad i Falun

Mål nr
5599-16

KLAGANDE

Per-Åke Persson, 19830116-7212
Odd-Fellowgatan 4 A Lgh 1101
780 50 Vansbro

God man: Lars Gyllenvåg
Österby 2
780 54 Äppelbo

MOTPART

Kommunstyrelsen i Vansbro kommun
780 50 Vansbro

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunstyrelsen i Vansbro kommuns beslut 2016-11-24

SAKEN

Personlig assistans

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och återförvisar målet till Kommunstyrelsen i Vansbro kommun för ny handläggning i enlighet med domskälen.

Förvaltningsrättens avgörande gäller omedelbart.

Dok.Id 204972

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45 S-791 21 Falun	Kullen 4	023-383 00 00 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se	023-383 00 80	måndag–fredag 08:00–12:00 13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Per-Åke Persson var beviljad personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, sedan 2004. Den 31 juli 2008 utökades insatsen till omfattningen 96,5 timmar. Beslutet den 31 juli 2008 innehåller varken tidsbegränsning eller förbehåll om omprövning vid ändrade förhållanden. Den 24 november 2016 beslutade nämnden att upphäva tidigare beslut där Per-Åke Persson var beviljad personlig assistans med omfattningen 96,5 timmar i veckan. I samma beslut beviljades han insatsen bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS. Eftersom den tilltänkta bostaden beräknas vara färdigbyggd kring årsskiftet 2017/2018 beviljades han även insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, i avvaktan på flytt. Som motivering till beslutet angavs att Per-Åke Persson inte har några grundläggande hjälpbehov.

Nämnden skriver att tidigare beslut från 2004 kan omprövas om förhållandena ändras. Nämnden uppger emellertid att det är oklart hur Per-Åke Perssons förmåga såg ut vid tidpunkten för grundbeslutet eftersom det inte är redovisat och därför inte går att bedöma mot bakgrund av att bestämmelsen om dokumentationsskyldighet infördes först i LSS den 1 juli 2005.

Per-Åke Persson yrkar fortsatt personlig assistans enligt tidigare beslut, i vart fall till dess gruppboenden står färdig. Han åberopar medicinska underlag och anför invändningar mot nämndens påstående om hans hälsotillstånd, påstådda regelbundna besök hos systemn samt hans vistelser i närmiljön. Han invänder mot nämndens påstående om att det inte finns läkarintyg som visar vilka sjukdomar han lider av och redogör för sitt hjälpbehov.

Nämnden vidhåller att Per-Åke Perssons hjälpbehov inte är av den karaktär som avses för att beviljas personlig assistans enligt LSS.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Ändring eller återkallelse av för den enskilde gynnande förvaltningsbeslut, av annan anledning än rena förbiseendefel, anses kunna ske om beslutet har fattats med ett förbehåll om återkallelse, av tvingande säkerhetsskäl eller om beslutet blivit oriktigt på grund av att den enskilde vilselett myndigheten.

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i avgörandet RÅ 2000 ref. 16, avseende bistånd enligt SoL, anfört bl.a. följande. Hänsynen till den enskildes trygghet talar med styrka emot att beslut om bistånd för försörjning och livsföringen i övrigt får omprövas till den enskildes nackdel annat än under de generella förutsättningar som anses gälla för omprövning av gynnande beslut. När beslut avser ett fortlöpande bistånd utan någon angiven tidsbegränsning kan skälen för omprövning vara så starka – exempelvis om biståndsbehovet väsentligen förändras – att ett absolut förbud mot omprövning på grund av ändrade förhållanden inte bör uppställas. Det kan dock inte komma i fråga att låta ändringar av andra förhållanden än sådana som kunnat beaktas vid det ursprungliga ställningstagandet få föranleda en omprövning. En kommuns ekonomiska förhållanden kan därvid inte kunna tillmätas betydelse.

Kammarrätten i Göteborg har den 7 november 2012 (mål nr. 4143-12) uttalat att det som HFD anfört avseende bistånd enligt SoL även bör kunna tillämpas avseende beslut enligt LSS, samt att det inte föreligger något absolut förbud mot omprövning till nackdel för enskild såvitt avser beslut om insats enligt LSS och som löper utan tidsbegränsning.

Av RÅ 2000 ref. 16 framgår således ytterligare en möjlighet för omprövning av myndighetsbeslut som saknar förbehåll om omprövning för enskild. Principen innebär att det finns en möjlighet att återkalla s.k. eviga gynnande beslut om de förutsättningar som låg till grund för beslutet har ändrats i väsentlig grad.

Förvaltningsrätten har i detta mål att pröva huruvida nämnden över huvud taget haft rätt att ersätta Per-Åke Perssons tidigare beslut om rätt till insatsen personlig assistans enlig LSS med nuvarande omfattning. Förvaltningsrätten kommer således inte att ta ställning till Per-Åke Perssons eventuella assistansberättigande hjälpbehov.

Förvaltningsrätten har från nämnden efterfrågat de beslut om låg till grund för Per-Åke Perssons ursprungligen beviljades insatsen personlig assistent. Enbart det icke tidsbegränsade beslutet från 2008 har inkommit. Beslutet innehåller ingen utredning kring Per-Åke Perssons hjälpbehov som sådana utan statuerar enbart att ”Per -Åke klarar de grundläggande behoven i stort sett själv med mycket stöd.” Nämnden hävdar att den inte har någon dokumentation om hur förhållandena kring Per-Åke Perssons hjälpbehov såg ut tidigare. Det kan således inte fastslås att förhållandena sedan tidigare beslut om beviljande av insatsen i väsentlig grad har ändrats. Följaktligen är inte förutsättningarna för möjlighet till omprövning uppfyllda. Nämnden har således inte haft fog för sitt beslut. Förvaltningsrätten upphäver därmed det överklagade beslutet och återförvisar målet för utredning om Per-Åke Perssons hjälpbehov är väsentligt ändrade. Per-Åke Persson har som följd av detta avgörande rätt till insatsen personlig assistans och i samma omfattning som tidigare.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

Sven Ångquist
tf. rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.